

НАРЪЧ- НИКЪТ ЗА ПАРК(инг) ДЕН

Въведение в създавания от потребителите урбанизъм и временни тактики за подобряване на публичното пространство

Преводът на наръчника на български език е дело на сдружение „БГ Бъди Активен“ по проект „Аз, Ти, Пловдив!“, финансиран от Фондация Кока-Кола, с единствена цел безвъзмездното му разпространение сред българската публика и достигане на информацията до по-голям брой хора.

Повече за дейностите на Аз, Ти, Пловдив!
aztiplovdiv.org

Въведение: Идеите в основата на ПАРК(инг) ден

Огромна част от външното градско пространство е предназначена за лични автомобили, докато само част от земята е разпределена като отворени места за хората.

В градските центрове по света съществува достъпно паркиране покрай тротоарите, което увеличава трафика, изразходването на гориво и замърсяването. Стратегиите и целите, които създават тези условия, вече не са устойчиви, нито насърчават здравословна и процъфтяваща градска среда за хората.¹ Време е да премислим начина, по който използваме улиците, и да си представим отново възможностите за градския пейзаж!

Място за паркиране с такса на час представлява краткосрочен наем за част от ценната земя в града. Каква е гамата от възможности за творчество в местата, обикновено определени за разполагане на лични автомобили?

Като се мотивира от желанието да се активизира почасовото паркоместо за творчески експерименти, политическо и културно изразяване и непринудени социални взаимодействия, Rebar предлага **ПАРК(инг) ден** като прототип за отворен градски дизайн, достъпен за всеки. Хиляди хора от цял свят откликнаха, работейки независимо, но с насоките на основните общи принципи на Rebar, за да създадат стотици ПАРК места и да сформират годишно международно събитие.

Градските обитатели в целия свят осъзнават нуждата от нови подходи за изграждане на градски пейзаж и разбират, че промяната на малки части от автомобилната инфраструктура, дори и временно, може да преобрази облика на града. От публични паркове до безплатни здравни клиники, от галерии за изкуства до демонстрационни градини – участниците в **ПАРК(инг) ден** превземат почасовото паркоместо като богата нова територия за творчески експерименти и активизъм.

Събитието продължава да се разраства като горски пожар с устно предавана информация и по интернет. От създаването си през 2005 г., *ПАРК(инг) ден* процъфтява в глобален експеримент за смесване, отвоюване и препрограмиране на местата за автомобили към социално взаимодействие, отпих и артистично изразяване. Проектът вече се провежда годишно в стотици градове в десетки държави на всеки постоянно обитаван континент на планетата.

Rebar ви кани да участвате. Вашето място е ограничено само от въображението, а бъдещето на това основополагащо движение е във вашите ръце. Въпреки че *ПАРК(инг) ден* може да е временно събитие, то оставя следи в паметта за възможностите и спомага за промяна в нагласата за възприемането и използването на улиците.

Предизвикваме ви да потърсите пълните възможности за градска социална екология, експериментален дизайн и творческа визия за едно дребно паркомъсто. Докато решавате как да разработите вашето *ПАРК* място и как най-добре да участвате в това събитие, ви насърчаваме да проучите социални, културни и екологични недостатъци на конкретна градска обстановка. Какво липсва от вашия град или квартал? Може би имате достатъчно публични паркове, но забелязвате опасно за пешеходците кръстовище, което има нужда от регулиране на трафика. Може би бихте искали да видите повече общностни градини, компост из целия град, равноправни услуги за бездомни хора или повече поетични рецитали. Може би вашият град просто се нуждае от място, където може да седнете, да си починете и да не правите нищо.

Надяваме се, че *ПАРК(инг) ден* ще укрепи чувството за гражданска гордост и ви каним да обмислите вашата роля на гражданин за създаване, изграждане и подобряване на местната градска среда. Скорошното развитие на събитията е насърчаващо и *ПАРК(инг) ден* започва да има търсения ефект: пионерите в работата за градове като Ню Йорк и Сан Франциско приемат присърце посланието на проекти като *ПАРК(инг) ден* и възприемат временни тактики като метод за развитие на нови градски програми, както и еволюция на начина на мислене за дизайн и разработване на градски места.

Въпреки че това е окуражаваща тенденция, все още има доста предстояща работа. Все още до голяма степен зависи от хора на изкуството, дизайнери, активисти и урбанисти да предприемат действия, да демонстрират огромните скрити възможности във всеки асфалтов правоъгълник за почасово паркомъсто, да спомогнат за по-удобна, творческа и успешна външна градска среда за хората. . . поне докато изтече времето.

Rebar
Сан Франциско,
Август 2011

ПАРК(инг) ден се провежда годишно в стотици градове в десетки държави на всеки постоянно обитаван континент на планетата.

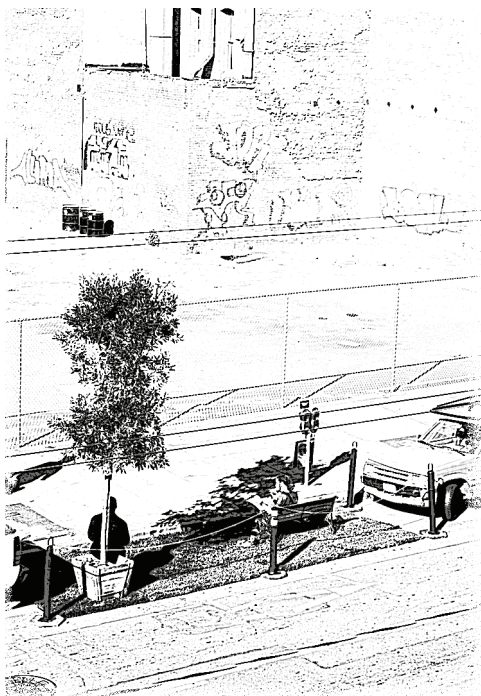
Това се случи в *ПАРК(инг) място*:

брачна церемония	център за рециклиране на стъкло	турнир
продуктивен пейзаж	интерактивна скулптура	по шахмат
безплатен масаж на глава и врат	политическа	отворен поетичен рецитал
безплатна демонстрация на компост	кампания	барбекю
задвигвано от педали смути	външна класна стая салон за	боулинг на трева блатно място
демонстрация на слънчев панел	маникюр публичен детски басейн	галерия за изкуства
пригоден	представяне на публична	пиратско скривалище
щанд за лимонада	безопасност	танц хула
публичен парк	национален парк	вечерно парти
безплатна здравна клиника	безплатен ремонт на велосипеди	стая за публичен рецитал
екологичен център	възпоминателна долина	публичен плаж
публична веранда	турнир по крокет публичен	публичен пикник
представяне на градско	кучешки парк	къща за птици
земя	ПАРКвелосипед	и вашата идея за _____
	дневник на длъжностни лица	

Как да превърнете паркомясто в ПАРК(инг) място

Наръчник за създаване на ПАРК(инг) място

Решихте да рискувате – изтеглихте наръчника. Изглежда, че имате сериозен интерес за преобразяване на почасово паркомясто. Чудесно! Поздравления и благодарности за проявения интерес за изграждане на ПАРК(инг) място в местния градски контекст! За да спомогнем за максимален успех на вашия ПАРК проект, разработихме този удобен наръчник. Прочетете го внимателно и го носете със себе си за бърза справка, докато се занимавате с планирането на вашия ПАРК. Не прекалявайте с отпечатването – хартията е ценна (изберете черно-бяло)!

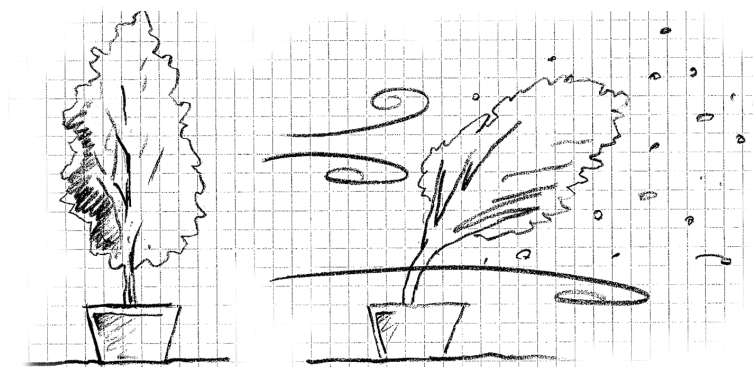
Участието в ПАРК(инг) ден и използването или свързването с регистрираната служебна марка „ПАРК(инг) ден“ е ограничено само за **нетърговски цели**. За всички подробности посетете: www.parkingday.org/src/Parking_Day_License.pdf

1.1 Избор на място

Намерете почасово паркомясто в местоположение, което хората намират и използват. Обмислете кои публични услуги или удобства липсват в зоната около мястото. Ако се интересувате от подобно на парк отворено място, проверете в службата за градско планиране (или друга застъпническа група) дали има карта на зоните с недостатъчно публични отворени места.

Други неща, които трябва да обмислите за местоположението

- 1 Вид на паркомястото:** дали е разрешено паркиране до 2 часа или 30 минути? Препоръчваме да избягвате зони със забрането спиране, търговски зони за разтоварване, бус ленти и всички места пред пожарен кран.
- 2 Хора, за които създавате:** офис служители в центъра, туристи, заможни или бедни хора? Кога са налични хората, за да видят и използват мястото?
- 3 Документиране:** има ли близки места, откъдето вие или приятелите ви могат да заснемат паркомястото в снимки или видеа?
- 4 Други условия на околната среда:** слънце, сянка, вятър, времето, трафик, строителство - всички те влияят на ПАРК(инг) мястото

1.2 Материали за изграждане

Основните елементи на доброто публично външно място са: места за сядане, сянка, място за срещи с хора и гледки, както и чувство за отмора.

За първия ПАРК(инг) проект през 2005 г. създадохме 200 кв. фута ливада, 24 инчова кутия/4,50 метрово дърво, паркова пейка под наем и ограждение. Също така поставихме надписи, за да информираме хората, че това място е създадено за използване и наслаждение, както и да ги приканим да платят почасовата такса, за да остане отворено мястото „ПАРК“.

1 Символично покритие на земята

Въпреки че оригиналният ПАРК на Rebar използва истински чимове, **не препоръчваме да използвате истинска трева**, освен ако нямате място за постоянно засаждане веднага след събитието ПАРК(инг) ден. Вместо това препоръчваме да използвате нещо по-творческо и символично – покритие на земята, което преобразява твърдия бетон или асфалт в по-удобно и красиво място. Естествените материали, които са по-подходящи от истински чимове, са засадени растения, пясък или всякакъв материал, който е приятен за боси крака. Други участници в ПАРК(инг) ден използваха завивки, басейни, чакъл, килими и изкуствена трева. За всички тези възможности трябва да обмислите как ще ги използвате повторно след ПАРК(инг) ден.

Съвет за използване на истински чимове: недейте!

Избягвайте употребата на истински тревни чимове или почва. Чимове са монокултура, много интензивно реагираща с въглеродороди, и имат склонност бързо да загиват, като се превръщат в отпаден продукт. Има множество други варианти за създаване на удобно покритие на земята за посетителите на ПАРК. Ако се налага да използвате живи чимове, създайте план за повторна употреба след ПАРК(инг) ден!

2 Места за сядане

Колкото повече места за сядане предоставите, толкова по-голям е шансът да има спонтанно взаимодействие от посетителите на ПАРК(инг) ден. Може да вземете назаем използвани паркови пейки, както и да потърсите в интернет или да поискате под наем от театрален реквизит.

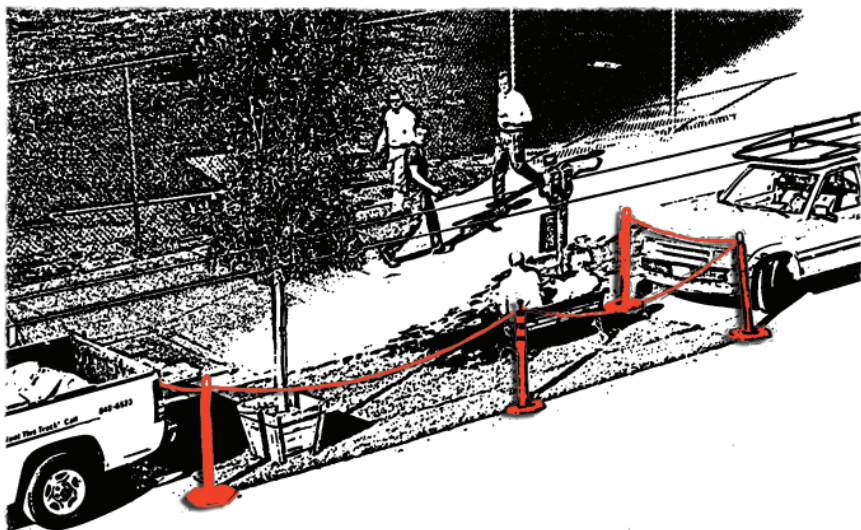
3 Сянка

Ако желаете да използвате живи растения за предоставяне на сянка, може да намерите разсадници, които предлагат дървета под наем на ден или седмица. Потърсете разсадник в околността, за да намерите здраво дърво с обилно залистяване за сянка. В местния климат може да са подходящи бамбук или голямо стайно растение. Други варианти са флагов, платна или големи парчета текстил. Може да попитате приятели и съседи. Някой планира ли да закупува дърво, което може да използвате първо за ПАРК(инг) ден?

4 Заграждения – безопасност на първо място!

Пластмасови огради (напр. за регулиране на трафик), свързани с въже, посадени растения или други самоподдържащи ограничители са важни за създаване на чувство за заграденост и безопасност у посетителите.

5 Знаци и надписи

Надпис или надписи, указващи мястото като превърнато от паркомъсто в ПАРК(инг) ден място за безплатно използване от хората. Приканете посетителите да платят за паркомъстото, за да поддържат паркът отворен. Надписът трябва да приветства всеки!

6 Дребни пари

Не забравяйте да пригответе дребни пари, за да платите паркомъстото в началото, преди да пристигнат вашите посетители. Много паркомати вече приемат само монети или кредитни/дебитни карти.

1.3 Планиране на събитието

Какво трябва да организирате предварително:

- 1 Осигуряване на основни материали за създаване на сянка, покритие на земята и места за сядане – поне седмица преди, живи растения – няколко дни преди събитието.
- 2 Транспортиране на материалите до и от мястото. Използвайте велосипеди, ако е възможно. За ПАРК(инг) ден 2006, Rebar транспортира материалите за PARK към 5 различни местоположения из Сан Франциско, използвайки само задвижван от педали транспорт. Може би следващата година ще се качим на автобус!
- 3 Събиране на екип от приятели или сподвижници, които да помагат за планиране, пристигат рано за запазване на мястото и също да помагат за почистване в края на деня.
- 4 Хора за заснемане/документиране на събитието. Свържете се с местната преса или медийни канали. Разположете ПАРК в място, където ще се забележи от много хора.
- 5 План за разговор с хората, които посетят PARK. Кой би се заговорил с вас?
 - Любопитни минувачи.
 - Потенциални участници в следващия ПАРК(инг) ден.
 - Органи на реда, служители на пътна полиция.
 - Хора, които са учудени защо заемате идеално за ползване паркомясто.

5а. Обяснение за Парк(инг) ден

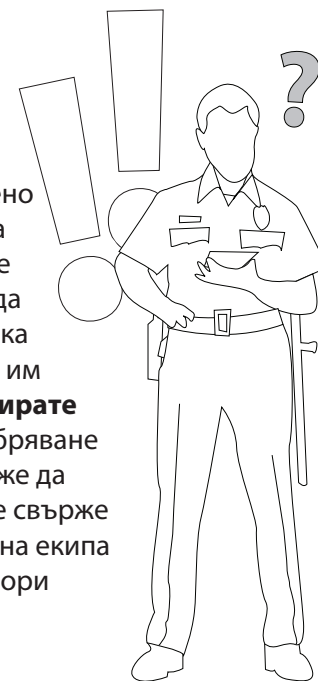
Вие сте част от световно движение за подобряване на качеството на публичното пространство и отвоюване на улиците за хората. Вашият ПАРК също е уникално изразяване на идеи, творчество и идентичност. Мислете в перспектива – как лесно да обясните на любопитните, скептични или подкрепящи хора, с които ще се срещнете.

Запомнете: Действате в интерес на хората, за да допринесете за здраве, удобство и жизненост на вашия град!

Поставете на първо място положителната страна на действията и запомнете, че скептичните критици могат да се превърнат в ключови поддръжници и партньори, ако ги убедите. Вашите благородни и творчески действия могат да създадат нагласа у други хора за положително преживяване в публично място, затова апелирайте към най-добри усещания – гражданска гордост, артистично изразяване и грижа за околните.

5б. Разговор с властите

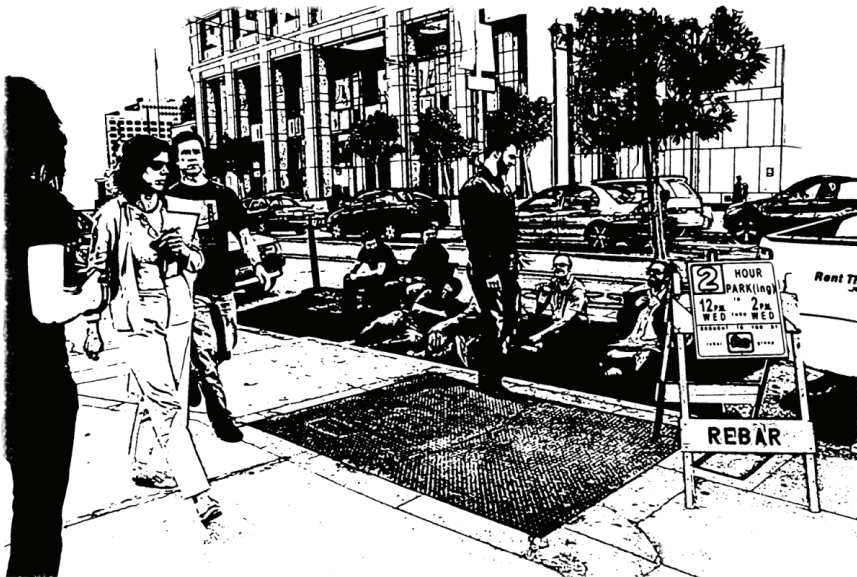
Прочетете и разберете законите, които уреждат паркоместата в града. Представителите на властта обикновено са загрижени за безопасността, затова бъдете готови да спделите планове си да опазите хората. Препоръчваме да апелирате към чувството на гражданска гордост у органите на реда, вместо да им се противопоставяте. **Вие не протестираате** – използвате публично място за подобряване на качеството на живот на хората! Може да определите член на екипа, който да се свърже с властите. Подсигурете, че този член на екипа проучва въпроса и е подготвен да говори с увереност и уважение.

5с. Обърнете внимание на загрижеността на хората

Ако срещнете негативизъм и враждебност от някого, опитайте да научите защо хората реагират по този начин. Те може би не разбират смисъла на *ПАРК(инг) ден*. Създайте диалог, ако се чувствате комфортно да разговаряте с тях.

Напомняне: съществуват легитимни критики за този проект!

5d. Щедрост и хумор

Вие сте лицето на *ПАРК(инг) ден*. Независимо какво се обърка, бъдете спокойни, забавлявайте се и се посмейте. Скоро може да бъдете заобиколени от много хора.

ИСТИНСКА ИСТОРИЯ!

Една група за *ПАРК(инг) ден* в Сан Франциско просрочи 2-часовото паркомясто и беше помолена от патрулиращи служители за паркиране да премести висящата градина за *ПАРК*. . . което те направиха с помощта на десетина души. Намериха ново паркомясто в квартала (и заплатиха таксата!)

6

Рециклирайте!

Намерете място за дарение на ненужни или излишни материали след края на проекта. Живи растения, почва и/или покритие на земята може постоянно да се засадят в двор или да се дарят на училища или квартали. Използвайте OLX или Bazar, за да отклоните материалите от канал за отпадъци. Първо използвайте повторно и рециклирайте, ако не можете да използвате. Добре планиран *ПАРК* никога няма да замине към сметище!

7

Не оставяйте следи!

Бъдете готови да оставите уличния пейзаж изцяло и напълно в по-добро състояние от първоначалното. Донесете метла, кофа, чували за боклук и подходящи ръкавици. Пометете сякаш мястото е ваша собственост, защото наистина е така. Помогнете на града да заличи следите от околните, като пометете из целия квартал! Ако планирате почистване късно вечер, донесете фенерчета. Ако използвате велосипеди за транспорт, не забравяйте светлини и рефлектори.

8

Планирайте парти след събитието!

След приключване на почистването – къде ще отпразнувате *ПАРК(инг) ден* с участниците? Използвайте мрежата *ПАРК(инг) ден*, за да координирате с други участници в града – това е прекрасна възможност за нови запознанства и споделяне на истории, както и разделяне на разходите за парти!

**ПАРК(ИНГ) ДЕН =
ПРАЗНЕНСТВО ЗА ГРАДА!**

1.4 Следващи стъпки

Катализиране на устойчива промяна в града

Вашето място за *ПАРК(инг) ден* се превърна в сензация? Направихте временна, положителна промяна в града и вдъхновихте хората за критично мислене относно създаване на градски пейзаж. Отворихте очите и съзнанието на хората за възможностите за създаване на градско пространство и услуги за обществото. Чудесен резултат!

А . . сега накъде? Как да превърнете енергията от *ПАРК(инг) ден* в дългосрочна промяна за градската обстановка? Подобно на самия *ПАРК(инг) ден*, възможностите са ограничени само от въображението ви. Очевидните подходи са идеални: Създайте или се присъединете към група в общността или организация в квартала. Участвайте доброволно в местен парк, творческа програма или център в общността. Посетете публични обсъждания. Участвайте доброволно за политически кампании, чиито ценности подкрепяте. Кандидатирайте се за изборна длъжност. Бъдете домакин на регулярен пикник пред къщата ви. Продължавайте с творческите експерименти в публичното пространство!

1.5 Мини паркинг

Парк(инг) ден вдъхновява постоянна промяна!

Все повече градове в САЩ, вкл. Сан Франциско и Ню Йорк, имат създадени от градските агенции лицензирани програми за търговци, организации и граждани, които превръщат почасови паркоместа в постоянни публично достъпни места. Тези места, наречени „Мини паркинг“, са част от програмата „Pavement to Parks“ в Сан Франциско, която превръща излишни пътища в публични места. Хората от градско планиране (които разработват програмата „Мини паркинг“ в тясно сътрудничество с Rebar) осъзнават прякото вдъхновение от *ПАРК(инг) ден*. Това движение създава катализатор за структурни промени!

Може би вашият град се нуждае от програма Мини паркинг. Вижте раздел Допълнителни ресурси за повече информация.

Пилотния „Мини паркинг“ на 22ра улица, Сан Франциско, 2010

1.7 Допълнителни ресурси

За да ви вдъхновим допълнително, сме събрали някои от проектите през годините, които дават за пример творчески и иновативни подходи към подобряване на градската среда за хора. Разгледайте:

Bonnie Sherk (San Francisco)

alivinglibrary.org

Кръстницата на концепцията PARK(ing) Day. „Portable Parks I-III“: публични паркове на кръстовище, магистрала и в градски квартал . . . през 1970 г.

Fallen Fruit (Los Angeles)

fallenfruit.org

Организиране на плодове, които висят в публично пространство.

Graffiti Research Lab (световна, създадена в Ню Йорк)

graffitiresearchlab.com

Създатели на LASER TAG графити и много повече.

Guerilla Gardening (световна, създадена в Лондон)

guerillagardening.org

Партизански градини в пренебрегнати публични пространства.

NYC Street Renaissance (New York)

nycsr.org

Създатели на популярните Streestblog и Streetfilms.

Jane Martin/PLANT*SF (San Francisco)

plantsf.org

Достъпно градинарство като ценност за квартала.
Включва наръчник „направи си сам“.

NYC Street Renaissance (New York)

nycsr.org

Създатели на популярните Streestblog и Streetfilms.

Permanent Breakfast (световна, създадена във Виена)

ritesinstitute.org/permbreak_blog

„Регулярна закуска в отворени места.“ Започнете такава!

Public Architecture (San Francisco)

publicarchitecture.org

Създаване на архитектура в интерес на обществото.

Recetas Urbanas (“Urban Prescriptions”) (Sevilla, Spain)

recetasurbanas.net

На границата на закона, сливане на архитектура, изкуство и активизъм.

Reclaim the Streets! (световна, създадена в Лондон)

rts.gn.apc.org

Световни действия на улицата, на границата на закона.

Roadsworth (Montreal)

roadsworth.com

Пренаписване на правилата в града.

Roadwitch (световна, създадена в Оксфорд)

roadwitch.org.uk

Най-творческо регулиране на трафика.

San Francisco Pavement to Parks Program

sfpavementtoparks.sfplanning.org

Making PARK(ing) Day permanent!

Studio for Urban Projects (San Francisco)

studioforurbanprojects.org

Изкуството като средство за развитие на гражданското ангажиране и диалог.

Tactical Urbanism Volume 1

scribd.com/doc/51354266/Tactical-Urbanism-Volume-1

Освобождаване от отговорност

Този наръчник е предназначен само за образователни цели. Никакво съдържание в тази публикация не може да се тълкува или използва като юридически съвет или приканване към нарушаване на закони. Участието в ПАРК(инг) ден е отворено и поемате собствен риск. Ако решите да участвате в ПАРК(инг) ден, вашите действия са независими от Rebar Group, Inc., нейните собственици, служители, длъжностни лица, директори, членове, доброволци, агенти и партньори, никои от които няма да носят отговорност за действията ви.

Като участвате в ПАРК(инг) ден, доброволно и изцяло поемате риска от лично или публично нараняване, поемате изцяло юридическата отговорност за мястото на ПАРК(инг) ден и приемате да не подвеждате под отговорност Rebar Group, Inc., нейните собственици, служители, длъжностни лица, директори, членове, доброволци, агенти, назначени лица и партньори. Също така се съгласявате да спазвате законите и предписанията на всички надлежно упълномощени служители на изпълнителната власт.

Не забравяйте, че ПАРК(инг) ден е световен акт на благородство и неформален активизъм, с цел да се допринесе за общото публично благо.

Спазвайте законите и се забавлявайте!

За Ребар

Rebar е интердисциплинарно студио, което работи за преплитане на изкуство, дизайн и екология. Студиото е основано през 2004 г. и се базира в Сан Франциско.

PARK(ing) Day започва през 2005 г. и е създаден като отворено събитие на Rebar, като стотици независими лица и група в световен мащаб допринасят за идеята. Rebar получава огромна подкрепа за PARK(ing) Day през годините от следните водещи организации:

The Trust for Public Land - tpl.org

Black Rock Arts foundation - blackrockarts.org

Public Architecture - publicarchitecture.org

The LEF Foundation - lef-foundation.org

“PARK(ing) Day” е регистрирана сервизна марка на Rebar Group, Inc. This Manual is Copyright ©2009-2011 by Rebar Group, Inc. Всички права запазени. Снимки от Andrea Scher и Jeff Conlon.

